

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XI. Testimonium S. Athanasij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

agnum omnes intelligunt ipsum Christum, vt distinguitur contra symbola, quem aduersarij solum in cælo esse dicunt. At non potest manibus sacerdotum immolari, si tantum est in cælo; neque enim tam longas manus habent sacerdotes, vt ad cælum pertingant.

TERTIO probatur ex illis verbis: *Preciosum corpus eius nos Verè sumentes.* Quorsum enim illud, *Verè*, nisi vt opponatur figuræ? *AT*, inquiunt, *nos Verè sumimus corpus Domini, sed corde, non corpore.* SED repugnant verba sequentia, vbi symbola resurrectionis nostræ dicuntur corpus, & sanguis Domini. Quia enim mortalia corpora nostra cum immortali corpore Domini verè cõiunguntur; inde aptissimè significatur futura corporum nostrorum resurrectio: si autem sola esset coniunctio animorum cum corpore Domini, solus animus resurrecturus significaretur.

CAPVT XI.

Testimonium S. Athanasij.

SANCTVS ATHANASIVS, qui ipso tempore Nicæni Concilij floruit (quippe qui eidem Concilio interfuit) citatur à Theodoro in 2. Dialogo in hæc verba: *Corpus est, cui dicit; Sede à dextris meis; cuius etiam fuit inimicus Diabolus cum malis potestatibus, & Iudai, & Graci, per quod corpus Pontifex, & Apostolus fuit, & dictus est per id quod nobis tradidit, mysterium, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis frangitur, & sanguis noui Testamenti, non veteris, qui pro vobis effunditur. Diuinitas autem, neque corpus habet, neque sanguinem.* Hæc citantur ex oratione de fide, quæ etsi fortasse nunc non extet, tamen sufficit Theodoretum testimonium, vt non dubitemus hæc verba esse S. Athanasij. Porro in hoc loco probare vult Athanasius, Christum verum corpus habuisse, & non solum in eo fuisse veram diuinitatem, sed veram etiam carnem. Id autem probat, quia Christo dicitur à Patre: *Sede à dextris meis;* sedere autem in certo loco, non diuinitati, sed corpori conuenit. Item probat ex eo, quod Christus vt Pontifex, & sacerdos corpus suum obtulit, & tradidit nobis, cum ait: *Hoc est corpus meum.* Vbi si non verum, & propriè dictum corpus intelligeret Athanasius, hæreticis faueret, quos oppugnabat: illi enim

M m enim

enim fatebantur Christum habuisse corpus quoddam apprens, atque ad eò figuram corporis, sed negabant verum corpus humanum habuisse.

SED obiiciunt aduersarij alium locum ex Athanasio. Nam in tractatu super illa verba: *Quicumq; dixerit Verbum in filium hominis, remittetur ei, &c.* Sic ait: *Quot hominibus corpus eius suffecisset ad cibum, ut conuersi mundi alimonia foret. Sed propterea ascensionis suae in caelum mentionem fecit, ut à corporali intellectu abstraheret, ac deinde carnem suam (qua loquutus erat) cibum è supernis caelestem, & spirituales alimoniam, & ab ipso donandam intelligerent. Quae enim quae sum vobis, inquit, spiritus, & vita sunt; quod per me est, ac si diceret; Corpus meum, quod ostenditur, & datur mundo, in cibum dabitur, ut spiritualiter unicuiq; tribuatur, & fiat singulis tutamen, praeseruatioq; ad resurrectionem vitam aeterna. Haec ille. De hoc loco ita triumphat Petrus Martyr in libro contra Gardinerum, obiecto 180. vt dicat: Hoc argumento vix puto illum aliud firmitus esse, aut magis certum ex his, quae sumuntur ex Patribus.*

RESPONDEO; In tribus rebus consistit vis argumenti aduersariorum. PRIMVM in eo, quod Athanasius dicat, manducationem corporis Domini non debere accipi carnaliter, quia non sufficeret caro Christi tam multis, qui eam manducaturi sunt, si carnaliter sumi deberet. ATQ; hoc non pugnat contra sententiam nostram, sed cõtra Capharnaitas, qui putabant debere diuidi carnem Christi in particulas, & sic distribui manducantibus: hoc enim modo verè non sufficeret carni multis sine nouo aliquo miraculo. Nos autè dicimus ita sumi carnem Christi, vt indiuisibiliter ab omnibus sumatur tota.

DEINDE in eo, quod Athanasius dicit, carnem Christi esse alimoniam spirituales, & spiritualiter distribui. SED nec hoc pugnat cum sententia nostra. Vocatur enim caro Christi rectissime alimonia spiritualis, quia datur in cibum spirituale non corporis, & distribuitur spiritualiter, non corporaliter, quia non diuiditur in partes, sed datur tota simul, vt diximus, indiuisibiliter. Vnde etiam S. Bernardus in sermone de laetitia Martini dicit, carnem Christi spiritualiter dari, & manducari, & tamen ibidem dicit in Sacramento adesse veram carnis substantiam.

VLTIMO in eo, quod Athanasius dicit, Christum carnem habere

queretur de manducatione carnis suæ, meminisse ascensionis in cœlum, vt auditores abstraheret à corporali intellectu. Sed neq; hoc officit causæ nostræ. Dominus enim meminit ascensionis, vt ostenderet, carnem suam non manducandam more aliarum carniū, qui erat corporalis intellectus Capharnaitarum, sed spiritali quodam modo: si enim Dominus dedisset carnem suam in particulas discerptam, vt Capharnaitæ suspicabantur esse dandam, certè in cœlum ascendere non potuisset cum illa carne. Cùm ergo discimus, Christum ascendisse in cœlum cum immortalī, & gloriosa carne; simul discimus carnem illam non manducari carnaliter, ita vt lacere- tur, & consumatur.

Nihil igitur ex loco illo Athanasij colligitur contra Ca- tholicorum sententiam, sed contrà potius aliquid pro ea col- ligitur. Nam quod ait ibidē Athanasius, illud ipsum corpus, quod ostensum est mundo, & datum ad mortem pro mundi vita, dari nūc nobis in cibum, satis apertè indicat verum cor- pus nobis dari, non corpus symbolicum; non enim corpus symbolicum datum fuit ad mortem pro mundi vita. Istud au- tem verum corpus dari nobis non solūm per apprehensio- nem fidei, sed etiam per apprehensionē oris corporalis, indi- cant illa verba Athanasij: *Vt sit nobis tutamen, & preservatio ad resurrectionem.* Nam (vt supra diximus) veteres Patres pro- bare solebant corporum resurrectionem, ex coniunctione corporis nostri mortalis cum corpore Christi immortalī in Sacramento Eucharistiæ.

CAPVT XII.

Testimonium S. Hilarij.

BEATVS HILARIVS æqualis Athanasij fuit: hos eū duos eximios Doctores simul Dominus ex- citauit, vt fidem contra Arianos defenderet, ille in Oriente, hic in Occidente. Is igitur sic ait in 8. lib. de Trinitat. *Si enim Verè Verbum caro factum est, & nos Verè Verbum carnem cibo Dominico sumimus, quomodo non naturaliter manere in nobis existimandus est? Et infra: De Veritate carnis, & sanguinis non est relictus ambigendi lo- cus; nunc enim, & ipsius Domini professione, & fide nostra Verè caro est, & Verè sanguis est, &c.*

Mm a Adhræ